

ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခွင့်နှင့် ငြိမ်းချမ်းစွာ
စီတန်းလှည့်လည်ခွင့်အား
ပြင်ဆင်လိုက်ပြီးဖြစ်သော
မြန်မာနိုင်ငံ ။

နိဒါန်း

လပေါင်းများစွာမြန်မာနိုင်ငံတဝှမ်းလုံးတွင်တက်ကြွလှုပ်ရှားသူများ၏လှုံ့ဆော်မှုများပြီးနောက်၊ ၂၀၁၄ခု နှစ် ဇွန်လ ၂၄ရက်နေ့တွင် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၊လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက ငြိမ်းချမ်းစွာဆန္ဒပြခြင်း နှင့် ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခွင့်ဆိုင်ရာဥပဒေကိုပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေအားအတည်ပြု ပြဌာန်းလိုက်သည်။^၁လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ၏ မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံး၏ပြည်သူပြည်သားများ၏ဆန္ဒနှင့်အညီဥပဒေပြင်ဆင်ရေးကိုအားစိုက် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းအတွက်ချီးကျူးသင့်ပေသည်။

ကံမကောင်းသည်မှာARTICLE 19 ၏စိုးရိမ်မှုဖြစ်သည်။ ယင်းမှာဥပဒေပြုလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ ပါဝင်ပတ်သက်ဆောင်ရွက်ကြသည်မှာဥပဒေ၏သတ်မှတ်ချက်ဖြစ်သော ကြိုတင်ပြီးတရားဝင်ခွင့် တောင်းခြင်းမှ အသိပေးယုံသာ ပြုလုပ်ရန်လိုအပ်စေလိုခြင်းဖြစ်သလိုပြစ်ဒဏ်ကိုလည်လျော့ပေါ့စေလိုသည်။ ယင်းအစား ပြုပြင်ထားသောဥပဒေသည်လိုသလိုအဓိပ္ပာယ်ကောက်နိုင်သလိုနိုင်ငံတကာလူ့အခွင့်အရေးနှင့် မကိုက်ညီတော့ပေ။

နိုင်ငံတကာစံနှုန်းများမှာရှင်းလင်းပြတ်သားသည်။ယင်းတို့အလိုအရ နိုင်ငံများသည် စုဝေးခြင်းသည် လူ့အခွင့်အရေး၏အခြေခံအဖြစ်ခံယူရုံဖြင့်ပြီးအပြုသဘောဆောင်သောကျင့်သုံးမှုရှိရမည်။^၂ထိုအခွင့်အရေးသည် ခွဲခြားမှု မရှိစေဘဲအားလုံးအတွက်အာမခံရှိရမည်။^၃ခွဲခြားမှုဆိုရာတွင် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ လူမျိုးနှင့်နိုင်ငံသားအဆင့်အတန်းပေါ်တွင်အခြေခံသောခွဲခြားမှုများပါအပါအဝင်ဖြစ်သည်။^၄

ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခြင်းနှင့်သက်ဆိုင်သည့်လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော် ပြောဆိုခွင့်ကိုကန့်သတ်သည့် မည်သည့်ကန့်သတ်ချက်မဆိုလုံခြုံရေးအတွက် အကဲဖြတ်သောသုံးဆင့်စစ်ဆေးနည်းအားဖြတ်ကျော်နိုင်ရမည်။ဆိုလိုသည်မှာဥပဒေအရပြဌာန်းမှုရှိရမည်၊ တရားဝင်ရည်ရွယ်ချက်ရှိနေစေရမည်။^၅ထို့ပြင်လိုအပ်ချက်လည်းဖြစ်ရမည့်အပြင် အချိုးအစားလည်းကျရမည်။^၆

မြန်မာသည်အရပ်ဖက်နှင့်နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ နိုင်ငံသဘောတူညီချက်များအပါအဝင်အဓိကကျသောပင်မလူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာသဘောတူစာချုပ်အားလက်မှတ်စေ ရးထိုးထားခြင်း၊ အတည်ပြုထားခြင်းမရှိပေ။ မည်သို့ဆိုစေကာမူARTICLE 19 ကအကြံပြုလိုသည်မှာ မြန်မာနိုင်ငံဖွဲ့စည်းပုံပုဒ်မ ၃၆၄ က ခွင့်ပြုထားသည် သကဲ့သို့ လွတ်လပ်စွာစုဝေးခွင့်နှင့်လွတ်လပ်စွာဖော်ထုတ်ခွင့်ကိုအာမခံချက်ပေးခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ကျယ်ပြန့်သောအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုမှုကိုပြုနိုင်သည်။ ထိုအခွင့်အရေးများနှင့်ပတ်သက်သောနိုင်ငံတကာစံနှုန်းများသည် အကူအညီအထောက်အပံ့ဖြစ်စေသောလမ်းညွှန်မှုကိုပေးပေသည်။

ပြင်ဆင်ထားသောဥပဒေသည် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာနိုင်ငံတကာစံနှုန်းများနှင့်ကင်းကွာမှုရှိနေဆဲပင် ဖြစ်သည်။

စုဝေးခြင်းအတွက်ကြိုတင်တရားဝင်ခွင့်တောင်းခြင်း

ပြင်ဆင်လိုက်သောဥပဒေသည်

စုဝေးခွင့်အတွက်မေတ္တာရပ်ခံတောင်းဆိုခွင့်ပြုမိန့်အားပြင်ပယ်နိုင်သောရဲအရာရှိ၏ အာဏာကိုဖယ်ရှားလိုက်သည်။⁷ ထို့အတူအာဏာပိုင်များအနေဖြင့်လည်းကန်ကွက်သည့်ဆုံးဖြတ်ချက်အားအသိပေးရန်လိုအပ်ချက်များကိုအုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာအမြင်အရဆုံးဖြတ် ပြဌာန်းချက်များနှင့်အတူဖယ်ရှားလိုက်သည်။⁸ ထို့ပြင်ဆင်ချက်များသည်ကောင်းသောရည်ရွယ်ချက်ရှိငြားသော်လည်းမူ လဥပဒေကပြဌာန်းထားသောကြိုတင်ခွင့်တောင်းရမည်ဟူသောစနစ်ကိုပြည့်ဝစွာ ဖယ်ရှားခြင်းမပြုနိုင်သေးချေထို့ပြင် နိုင်ငံတကာစံနှုန်းနှင့်ကိုက်ညီအောင်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခြင်းမရှိသေးပေ။

လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်နှင့်

ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခြင်းတို့နှင့်သက်ဆိုင်သောအထူးစေ့စပ်ညှိနှိုင်းရေးမှူး၏အလေးအနက်ပြောဆိုချက်အရနိုင်ငံတော်သည် ကြိုတင်ခွင့်တောင်းခြင်းလိုအပ်ချက်ကိုမချမှတ်သင့် ပေ။သို့သော်အမြင့်ဆုံးဖြစ်သင့်သည်မှာ ကြိုတင်အသိပေးရန်ဟူသောလိုအပ်ချက်မျှသာဖြစ်သင့်သည်။

လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်နှင့်

ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခြင်းတို့နှင့်သက်ဆိုင်သောအထူးစေ့စပ်ညှိနှိုင်းရေးမှူး၏အလေးအနက်ပြောဆိုချက်အရနိုင်ငံတော်သည် ကြိုတင်ခွင့်တောင်းခြင်းလိုအပ်ချက်ကိုမချမှတ်သင့် ပေ။သို့သော်အမြင့်ဆုံးဖြစ်သင့်သည်မှာ ကြိုတင်အသိပေးရန်ဟူသောလိုအပ်ချက်မျှသာဖြစ်သင့်သည်။⁹

ကြိုတင်အသိပေးခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များသည်ကန့်သတ်မှုများဖြစ်နေသဖြင့်၊ ယင်းတို့သည် အခြားသူများ၏အခွင့်အရေးများသို့မဟုတ်အများပြည်သူလိုခြံခြံရေးအများပြည်သူအေးချမ်းတည်ငြိမ်ရေးနှင့်စုဝေးခြင်းအတွက်လုံလောက်သောစီမံထောက်ပံ့မှုများကိုနိုင်ငံတော်ကဆောင်ရွက်ပေးနိုင်လောက်သည့်အခြေအနေဖြစ်နေသရွေ့ ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခွင့်ကိုက်ညီဆီလျော်မှုရှိနိုင်ပေသည်။¹⁰

ARTICLE 19 ကပြင်ဆင်ထားသောဥပဒေတွင်စိုးရိမ်မှုဖြစ်ပေါ်သောခွင့်ပြုချက်စနစ်နှင့် ပတ်သက် သည့် အောက်ပါအချက်များကိုအထူးတင်ပြလိုသည်။

- ပြင်ဆင်ချက်သည် ဥပဒေတွင်အသိပေးခြင်းစနစ်တစ်ရပ်ကိုဖန်တီးပေးခြင်းမရှိ၊ ယင်းအစားနယ်ပယ် သတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိသော တရားဝင် ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်ပုံစံတစ်ရပ်သာဖြစ်နေခဲ့သည်။ ယခုဥပဒေပုဒ်မ (၅) က အသိပေးမေတ္တာရုပ်ခံချက်သည် အတည်ပြုနိုင်သောစံနှုန်းများနှင့် ကိုက်ညီသောအခါမှ သာ လျှင် ရဲအာဏာပိုင်များကစုဝေးခွင့်အတွက် အတည်ပြုချက်ပေးနိုင်ခွင့်အာဏာလိုအပ်သည်။
ယင်းသို့ အဓိပ္ပာယ်အမျိုးမျိုးထွက်နေသောအရည်အချင်းသည် သုံးဆင့်စစ်ဆေးနည်းတွင်ပါဝင်သောတရား ဝင်ဖြစ်စေရန်လိုအပ်ချက်နှင့်ကိုက်ညီမှုမရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။ အကြောင်းမှာအတည်ပြုပေးရမည့် စံနှုန်းကိုတိကျသောသတ်မှတ်ချက်မပေးထားသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ထို့ပြင်ဥပဒေသည် ရဲအာဏာပိုင် များအတွက်တာဝန်များကိုမဖော်ပြထားပေ။
- ခွင့်ပြုချက်ကိုရှာရာဖွေရာတွင်၊ ဥပဒေ၏ ပုဒ်မ ၄ အရ စုဝေးခြင်းကိုစည်းရုံးလုပ် ဆောင်သူများအနေဖြင့်စုဝေးခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်၊ခေါင်းစဉ်နှင့် စုဝေးသည့်အချိန်တွင်ကြွေးကြော်မည့် ကြွေးကြော် သံများစသည်တို့ကိုရဲအာဏာပိုင်များအားပေးအပ်ရန်လိုအပ်နေဆဲဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတာဝန်များကမူ ရှင်းသည်၊တရားဥပဒေထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သောအာဏာပိုင်များအနေဖြင့်စုဝေးပွဲအကြောင်းအရာ၊အကြံ အစည်စိတ်ကူး၊ရည်ရွယ်ချက်စသည် တို့နှင့်အတူမည်သည့်အရာကိုစုဝေးပွဲတွင် ဖြန့်ချိထုတ် ဖော်မည် ဆိုသည်တို့ကိုသိရှိရန်မလိုအပ်ပေ။ ယင်းက စုဝေးမှုကိုအကြောင်းအရာပေါ်တွင်မူ တည်၍တရားမဝင်ထိန်းချုပ်သည်ဟူသောသဘောသက်ရောက်သွားနိုင်သည်။¹¹
- ပြင်ဆင်ချက်များအရ၊ မရှင်းလင်းသောအချက်မှာရဲအာဏာပိုင်များသည် လိုအပ်သောစံနှုန်းများနှင့် ကိုက်ညီမှုမရှိဆုံးဖြတ်သောအခါတွင် စုဝေးမှု၏အကြောင်းအရာကိုစဉ်းစား ခြင်ပြုမပြုဆိုသောအချက် ပင်ဖြစ်သည်။ ပြင်ဆင်ထားသောဥပဒေပုဒ်မ ၈ (စ) သည် ရဲအာဏာပိုင်များခွင့်ပြုချက်ပေးသောအခါတွင်ကတိကျသေချာစေရန်လိုအပ်သည်။အကြောင်းအရာနှင့်စကား လုံးများကိုပြောခွင့်ပြုသောအခါ၊ကြိုတင်ထိန်းချုပ်ခြင်းသည်အကျုံးဝင်နေဆဲဖြစ်သည်။ ယင်းကရဲအာဏာပိုင်များကိုကျယ်ပြန့် သောဖွင့်ဆိုခြင်းကိုခွင့်ပြုသကဲ့သို့ဖြစ်ပေမည်။
ခွင့်ပြုချက်ပေးသောအခါ မည်သည့်ထုတ်ဖော်ပြောဆို ခြင်းပုံစံများကိုခွင့်ပြုမည်ဟုသတ်မှတ်နိုင်သလိုခွင့်မပြုသောသဘောထား၊ထင်မြင်ချက် နှင့် ထုတ်ဖော် ပြောဆိုခြင်းများကိုထိရောက်စွာတားဆီးနိုင်သည် ကိုတွေ့ရသည်။ ဥပဒေ၏ ပုဒ်မ ၁၀နှင့်၁၂ တို့တွင် အကြောင်းအရာထိန်းချုပ်ခြင်းကိုကျယ်ပြန့်စွာထားရှိသည်ကိုတွေ့ရသည်။ (အောက်တွင်ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ ပြထားသည်) ရဲအာဏာပိုင်များသည် ယင်းတို့၏ခွင့်ပြုချက်ပေးနိုင်သောအာဏာကိုကျယ်ပြန့်စွာဖွင့်ဆိုအသုံးပြုနိုင်ပေသည်။

- ARTICLE 19 သည် ဥပဒေပါပုဒ်မ၄၄ဖြစ်သည့် စုဝေးခြင်းမပြုမီ ငါးရက်အလိုတွင်အတည်ပြုချက်ကိုစည်းရုံးလှုံ့ဆော်သူများကရယူရန်လိုသည်ဟူသောအချက်ကိုလည်းစိုးရိမ်ပူပင်မှုဖြစ်ပေါ် လျှက်ရှိသည်။ယင်းကို ၄၈နာရီအလိုတွင်အသိပေးရန်ဟူသောအချက်ဖြင့်အစားထိုးသင့်သည်။¹²နိုင်ငံများစွာတွင်အသိပေးခြင်းသည် ပါဝင်သူအရေအတွက်အလွန်များပြားသည့်အခါတွင်သာလိုအပ် သည်။အရေအတွက်နည်းသော လူအုပ်စုဝေးခြင်းသည်အများပြည်သူအေးချမ်းရေးကိုထူးကဲသောသက်ရောက်မှုမရှိသလိုလုံခြုံရေးနှင့်ပတ်သက်၍လည်းစိုးရိမ်မရှိချေ။¹³

- အလိုအလျောက်ဖြစ်ပေါ်လာသောစုဝေးမှုအတွက်ဥပဒေသတ်မှတ်ချက်မရှိချေ။ယင်းကိုကင်းလွတ်ခွင့်ပေးသင့်သည်။¹⁴မည်သည့်ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတွင်မဆိုလူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းအတွက် အရေးတကြီးတုံ့ပြန်ရန်လိုအပ်မှုနှင့် အလိုအလျောက်ဖြစ်ပေါ်လာချေအနည်းအများက ဖြစ်ရပ်ကိုဖြစ်ပေါ်စေခြင်းကိုလက်ခံပေးနိုင်ရမည်။¹⁵အထူးသဖြင့် ကုလသမဂ္ဂ အထူးကိုယ်စားလှယ်ကကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေ ညီလာခံသို့ ၂၀၁၃အောက်တိုဘာလကအလေးထားပြောသည်မှာအလိုအလျောက်ဖြစ်ပေါ် လာသော စုဝေးမှုများ သည် ရွေးကောက်ပွဲများနှင့်သက်ဆိုင်လာသောအခါတွင်ကင်းလွတ်ခွင့်ပေးရေးဖြစ် သည်။¹⁶

ယခုကဲ့သို့ ထူးကဲသောပြဿနာများအရ၊ ရဲအာဏာပိုင်များ၏တာဝန်တစ်ရပ်ဖြစ်သောခွင့်ပြုမိန့် မပေးခြင်းကိုသိစေရန်သည့်တာဝန်ကိုဥပဒေမှဖယ်ထုတ်ခြင်းသည်ပြဿနာပင်ဖြစ်သည်။ နောက်ဆက်တွဲအခြေအနေများအပါအဝင် စုဝေးမှုအပေါ် ကန့်သတ်သည့်မည်သည့်ကန့်သတ်မှုမျိုးမဆိုစည်းရုံးလှုံ့ဆော်သူများကိုချက်ချင်အသိပေးရမည် ထို့ပြင် ကန့်သတ်ခြင်း၏အကြောင်းပြချက်လည်းပါဝင်စေသင့်သည်။ထိုအကြောင်းပြချက်များသည်လုံခြုံရေးဆိုင်ရာသုံးဆင့်စစ်ဆေးခြင်းဖြင့်လည်းစစ်ဆေးခံနိုင်ရမည်။

ထို့အတူအုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာက စုဝေးခြင်းကိုငြင်းပယ်ခွင့်ကိုဥပဒေမှဖယ်ခြင်းသည်လည်းပြဿနာပင်ဖြစ်သည်။အကြောင်းမှာအာဏာပိုင်များသည် စုဝေးခြင်းကိုကြိုတင်ကန့်သတ်မှုများချမှတ်ထားနိုင်ပြီး စုဝေးခြင်းကိုအပြီးတိုင်ငြင်းပယ်နိုင်သည်။အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၏လုပ်ငန်းချောမွေ့စေခွင့်ကိုပြင်ဆင်ထားသောဥပဒေကပါယ်လိုက်သည်။ ယင်းတို့ကို စုဝေးခွင့်အားထိရောက်သောပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းခြင်း ဖြစ်စေရန်ပြန်လည်သတ်မှတ်သင့်သည်။ယင်းသည်မည်သည့်အဆင့်အုပ်ချုပ်ရေးအဆင့်၏ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်စေအယူခံခွင့်ရှိစေရမည်ဆိုသည်ကို ထပ်မံတည့်သွင်းသင့်သည်။ ယင်းကိုသီးခြားလွတ်လပ်သောတရားရုံးတွင်ကြားနာစေသင့်သည်။ မည်သည့်အုပ်

ချုပ်ရေးအဆင့်ဖြစ်စေ၊မည်သည့်တရားရုံးဖြစ်စေဆုံးဖြတ်ချက်များသည် ပွင့်လင်းမြင်သာရမည်၊အများပြည်သူလက်လှမ်းမှီရမည်။¹⁷

ရာဇဝတ်မှုဆိုင်ရာပြစ်ဒဏ်များ

ပြင်ဆင်လိုက်သောဥပဒေက ပြစ်ဒဏ်ကိုထက်ဝက်လျှော့ချလိုက်ခြင်းမှာမူအပြုသဘောဆောင်သည်။ သို့သော်ငြားလည်းဒဏ်ငွေကိုမူလျှော့မပေးခဲ့ပေ။ထိုပြစ်မှုများ၏အဓိကအချက်ဖြစ်သောအခြေခံအချက်များကိုလည်းမပေးပြောင်းလဲခဲ့ပေ။

ARTICLE 19 ကတွေ့ရှိသည်မှာအားလုံးသောယင်းထိုးနှက်မှုများအားလုံးသည် ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခြင်း၊လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်များကိုဆက်လက်ချိုးဖောက်နေဦးမည်ဖြစ်သည်။

- ပြင်ဆင်ထားသောဥပဒေပုဒ်မ ၁၇တွင် ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးသူများကိုနှောင့်ယှက်ခြင်း၊ဖျက်ဆီးခြင်း၊တားဆီးပိတ်ဆို့ခြင်း၊အနှောင့်အယှက်ပေးခြင်း၊ဖော်ကားခြင်း၊လိမ်ညာခြင်း၊ထိခိုက်စေခြင်းများပြုပါကထောင်ဒဏ်တစ်နှစ် သို့မဟုတ်ဒဏ်ငွေငါးသောင်းသို့မဟုတ် တစ်ပေါင်းတည်းကျခံစေရမည်။နှောင့်ယှက်ခြင်း၊စိတ် အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စေခြင်းဟူသောစကားရပ်များသည် ငြိမ်းချမ်းစွာတန်ပြန် ဆန္ဒပြခြင်းများအပေါ် ချမှတ် ချက်များဖြစ်သည်။ အများပြည်သူအေးချမ်းစွာနေထိုင်ရေးကိုအနှောင့်အယှက်ဖြစ်စေနိုင်သည်ဟုတန်ပြန်ဆန္ဒပြသူများအား ရာဇဝတ်မှုအဖြစ်ကာကွယ်တားဆီးခြင်းမပြု သင့်ပေ။ လွတ်လပ်စွာ ဖြင့် ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခွင့်ကိုကျင့်သုံးသူများပင်ဖြစ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။
- အများပြည်သူအေးချမ်းစွာနေထိုင်ရေးကိုအနှောင့်အယှက်ဖြစ်စေနိုင်သည်ဟုတန်ပြန် ဆန္ဒပြ သူများအား ရာဇဝတ်မှုအဖြစ်ကာကွယ်တားဆီးခြင်းမပြု သင့်ပေ။ လွတ်လပ်စွာ ဖြင့် ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခွင့်ကိုကျင့်သုံးသူများပင်ဖြစ်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။¹⁸ဥပဒေထိန်းသိမ်းသူရဲအရာရှိကဲ့သို့ သောသူများကိုတိုးချဲ့တာဝန်ပေးခြင်းအားမျိုးကဲ့သို့ သော ကန့်သတ်ချုပ်ချယ်မှုနည်းသောအခြားဆောင်ရွက်မှုများကိုကျင့်သုံးရန်စဉ်းစားရမည်။¹⁹ ရာဇဝတ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေကို ငြိမ်းချမ်းစွာဆန္ဒပြခြင်းအားအကြမ်းဖက်ဆန့်ကျင်သောသူအပေါ် ကျင့်သုံးခြင်းသည်သင့်လျော်သည်။ထို့ကြောင့်တည်ဆဲ ဥပဒေအရအရေးယူရန်မလိုအပ်ချေ။

- ဥပဒေ၏ပုဒ်မသတ်မှတ်ထားသည်မှာ လူတစ်ဦးသည် ပုဒ်မ၁၀-၁၂ တွင်ဖော်ပြထားသောဥပဒေအရကန့်သတ်ထားသောအပြုအမူများကိုလုပ်ဆောင်ခြင်းနှင့် အခြားဒေသဆိုင်ရာကတားမြစ်ထားသောကန့်သတ်မှုများကိုကျူးလွန်ပါကထောင်ဒဏ်သုံးလအထိကျခံစေရန်နှင့်ငွေဒဏ်၁၀၀၀ကျပ်ပေးဆောင်ရမည်ဟူသောအပြစ်ဒဏ်သည် အကြောင်းပြချက်များစွာအရပြဿနာဖြစ်စေနိုင်သည်။
  - ပုဒ်မ ၁၂ တွင်စုဝေးခြင်းနှင့်ပတ်သက်သော တရားမဝင်ကန့်သတ်ချက်များတစ်စုတစ်ဝေးတည်းပါဝင်လျက်ရှိသည်။ယင်းတွင် အော်ဟစ်ကြွေးကြော်ခြင်း၊စသည်တို့အပါအဝင်ဖြစ်သည်။ယင်းတို့ကိုရဲအာဏာပိုင်များက ကြိုတင်ခွင့်ပြုမိန့်ပေးထားခြင်းမရှိချေ။ သို့မဟုတ်ကိုယ်ကျင့်တရားဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းများ၊လူ့ဂုဏ်သိက္ခာ၊ဘာသာရေး၊လူမျိုးရေးနှင့်နိုင်ငံတော်ကိုထိခိုက်စေသောကောလဟာလဖြန့်ချိခြင်း၊သတင်းမှား ဖြန့်ချိခြင်းများဖြစ်သည်။
  - ပုဒ်မ ၁၂တွင် ပါဝင်သောစုဝေးဆိုင်ရာအကြောင်းအရာနှင့်ပတ်သက်သောကန့်သတ်ချက်များသည် ခွင့်ပြုနိုင်လောက်အောင် အဓိပ္ပာယ်ဝေးဝေးလျက်ရှိသည်။ အာဏာပိုင်များကို စုဝေးခြင်းတွင်ပါဝင်သူများအား နိုင်ငံတည်ငံတော်အတည်ပြုထားခြင်းမရှိသောအကန့်အသတ်မရှိဖမ်းဆီးခွင့်နှင့် ထောင်ဒဏ်ပေးနိုင်ခွင့်ကိုပေးအပ်ထားသည်။ နိုင်ငံတကာစံနှုန်းများမှာမူရှင်းလင်းသည်။ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခွင့်သည် မိမိတို့၏သဘောထားအယူအဆများကိုဖြန့်ဝေခြင်းအထိ တိုးချဲ့နိုင်သည်။ထိုသဘောတရားများသည် အငြင်းပွားဖွယ်ရာများသော်လည်းကောင်း၊ လူအများစုနှင့်အစိုးရကလက်မခံနိုင်သောအရာများလည်းဖြစ်နိုင်သည်။²⁰သို့တည်းမဟုတ် ထိုသဘောတရားကိုမနှစ်သက်သူအတွက်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်ကောင်းဖြစ်နိုင်ပေသည်။²¹ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံများတွင်လွတ်လပ်စွာစုဝေးခြင်း၏အကြောင်းအရာများကို ဥပဒေထိန်းသိမ်းသူရဲများအနေဖြင့် စစ်ဆေးမေးမြန်းရန်မလိုအပ်ချေ။
- ဥပဒေတွင်ပါဝင်သောပုဒ်မ ၁၀ နှင့်၁၁သည်လည်း ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခြင်းတွင်ပါဝင်သူများအနေဖြင့် ရာဇဝတ်မှုဖြစ်နိုင်သောအခြေအနေများကိုသတ်မှတ်ဖော်ပြထားသည်။ အကယ်၍ စုဝေးခြင်းသည် သတ်မှတ်ထားသောနေရာမဟုတ်ဘဲအခြားနေရာတွင်ပြုလုပ်လျှင်သော်လည်းကောင်း၊ခွင့်ပြုထားသောလမ်းကြောင်းမှသွေဖည်လျှင်သော်လည်းကောင်း ရာဇဝတ်မှုမြောက်နိုင်သည်။ခွင့်ပြုချက်များတွင် ဖော်ပြထားသောလိုအပ်ချက်များနှင့်မကိုက်ညီသော်လည်းစုဝေးခြင်းသည်ငြိမ်းချမ်းမှုရှိနေလျှင်ရာဇဝတ်မှုမြောက်မည်မဟုတ်ပါ။²²

ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေး ခြင်းအားလူစုခွဲခြင်း

ပြင်ဆင်ထားသောဥပဒေတွင်ပါဝင်သော ပုဒ်မ ၁၂ (ဋ)အရအကယ်၍ ပုဒ်မ၁၂ တွင် ပြဌာန်းသောအချက်တစ်ခုခုကိုဖောက်ဖျက်ပါကခွင့်ပြုချက်ကိုပါယ်ဖျက်ခြင်းနှင့် လူစုခွဲခြင်းကိုခွင့်ပြု ထားသည်။ ယင်းတွင် ခွင့်ပြုချက်ကာလနှင့်နောက်ဆက်တွဲအမိန့် များ (အပိုဒ်ခွဲ ၉-ည)သို့ မဟုတ် ကျယ်ပြန့်သောအကြောင်းအရာအပြု အမူများနှင့်တည်နေရာများကို (အပိုဒ်ခွဲ ၈-ဆ)လိုက်နာခြင်းမပြုခြင်းများပါဝင်သည်။

အထက်တွင်ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း၊ အသိပေးချက် သို့မဟုတ်ခွင့်ပြုချက် တွင်ဖော်ပြထားသောအချက် များနှင့်မကိုက်ညီ လျှင်ဖြစ်စေ၊ ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခြင်းဆိုင်ရာအကြောင်းအရာကန့်သတ်ချက်များကိုချိုးဖောက်လျှင်ဖြစ်စေ ၊ လူစုခွဲပေးရန်အတွက် နိုင်ငံတကာဥပဒေတွင်အခြေခံအကြောင်းအချက်များမဟုတ်ပေ။ သိရှိထားသည်မှာ ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခွင့်ကိုဖိနှိပ်ထားသောနေရာများတွင် ထိုဆန္ဒပြမှုများသည် အကြမ်းဖက် မှုများဖြစ်နိုင်ချေပေါ်ပေါက်လာလေ့ရှိသည်။²³

မည်သည့်စုဝေးမှုမဆိုလူစုခွဲခြင်းသည် ချွင်းချက်ရှိသောအခြေအနေမှလွဲ၍ နောက်ဆုံးဖြေရှင်းချက် သာဖြစ်သင့်သည်။ သဘောတရားအရစုဝေးခြင်းသည်တရားမဝင်ဖြစ်နေစေကာမူအင်အားသုံးခြင်းကိုမည် သည့်အခါမျှမပြုလုပ်သင့်ပေ။²⁴

လူစုခွဲခြင်းကိုအကြမ်းဖက်မှုဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သောခြိမ်းခြောက်မှုထင်ရှားဖြစ်ပေါ်သောအခါမှသာလျှင် လူစုခွဲခြင်းကိုအသုံးပြုသင့်သည်။ ထိုပြင်ပို၍သင့်တော်သောနည်းများဖြစ်သည့် စေ့စပ်ခြင်း၊ညှိနှိုင်းခြင်းများကို ဆောင်ရွက်ပြီးသောအခါမှသာလျှင်ပြုလုပ်သင့်သည်။²⁵

အစိုးရသည် သင့်တင့်မျှတသောအင်အားကိုသုံး၍တုံ့ပြန် ရန်အတွက်တွက်ချက်ချိန်ဆသော နည်းကိုသုံးတတ် ရန်လိုအပ်သည်။ ဥပမာ၊ ဥပဒေထိန်းသိမ်းသောရဲအဖွဲ့ သည်ကိုယ်ကိုယ်ကာကွယ်ရန် အတွက်သာချုပ်ဝတ်တန်ဆာကီရီလာကိုအသေအချာသုံးထားသလို ဘေး အန္တရာယ် နည်းပါးစေသောလက်နက်များသာတပ်ဆင်ထားစေရမည်။²⁶

အကြံပြုထောက်ခံချက်

အာတီကယ် ၁၉ က မြန်မာအစိုးရသို့ ထပ်မံတောင်းဆိုလိုသည်မှာ နိုင်ငံတကာ အရပ်ဖက်နှင့် နိုင်ငံရေး ဆိုင်ရာအခွင့်အရေးသဘောတူစာချုပ် (ICCPR) တွင် နှောင့်နှေးခြင်းမရှိလက်မှတ်ရေးထိုးရန် ပင်ဖြစ်သည်။

အာတီကယ် ၁၉ ကထောက်ခံအကြံပြုလိုသည်မှာ မြန်မာလွှတ်တော်သည် ဥပဒေကိုနိုင်ငံတကာစံနှုန်း များနှင့်ကိုက်ညီသောဥပဒေများဖြစ်ရန် လွှတ်တော်တွင်ပိုမိုတိုးတက်ဆောင်ရွက်ရန်ပင်ဖြစ်သည်။ ဖြစ်သင့် သည်မှာ --

- လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်း၊ ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခြင်းနှင့် နိုင်ငံတော်က ထိုအခွင့်အရေးများ ကိုကျင့်သုံးသူများအတွက် ကူညီစောင့်ရှောက်ခြင်းကိုအားလုံးအပေါ်တွင် လူမျိုး၊ နိုင်ငံသားခွဲခြားခြင်း မရှိဘဲဆောင်ရွက်ပေးရ သောဝတ္တရား များနှင့် ကိုက်ညီသောမူကြမ်းတစ်ခုကိုချမှတ်ရန်
- လွတ်လပ်စွာထုတ်ဖော်ပြောဆိုခွင့်၊ ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခွင့် တို့ကိုကန့်သတ်သောမည်သည့်ကန့်သတ်ချက် မဆို သုံးဆင့်စစ်ဆေးနည်းဖြင့်ကိုက်ညီစေရမည်။ (၁) ဥပဒေသတ်မှတ်ချက်အရဖြစ်ရမည်။ (၂) တရားဝင် ရည်ရွယ်ချက်ရှိရမည်။ (၃) လိုအပ်မှုရှိသလို အချိုးအစားလည်းညီရမည်။
- စုဝေးခွင့်နှင့်ပတ်သက်သော ကြိုတင်ခွင့်တောင်းရန်လိုအပ်ချက်ကိုဖယ်ရှားပြီး ၂၄နာရီ ထက်မကျော်လွန် သော အချိန်ကာလအတွင်း အသိပေးခြင်းသာလိုအပ်ချက်တစ်ခုအဖြစ်ပြောင်းလဲပေးရန်။
- စုဝေးလှုပ်ရှားရန်အတွက်စည်းရုံးလှုပ်ရှားသူအနေဖြင့် ကြိုတင်၍ စုဝေးခြင်း၏ရည်ရွယ်ချက်၊ အကြောင်း အရာ၊ ကြွေးကြော်သံစသည်တို့ကို အသိပေးရခြင်းအားဖယ်ရှားပြီး အသိပေးခြင်းသက်သက်သာလိုအပ်ချက် တစ်ခုအနေဖြင့်သတ်မှတ်သင့်သည်။ ထိုအချက်သာလျှင်အာဏာပိုင်များအနေဖြင့်လိုအပ်သောကူညီပံ့ပိုးမှု နှင့်အကာအကွယ်ပေးရေးလုံခြုံရေးနှင့်အခြားသူများ၏အခွင့်အရေးများကိုမထိခိုက်စေရေးအတွက် ဆောင် ရွက်ရန်လိုအပ်သည်။
- မည်သည့်ကြွေးကြော်သံ၊ မည်သည့်ဆောင်ပုဒ်သာသုံးနိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟူသောအာဏာပိုင်များက သတ်မှတ် ပေးခြင်းမျိုးကိုဖယ်ရှားရန်
- အလိုအလျောက်စုဝေးခြင်းများအတွက် ကြိုတင်အသိပေးခြင်းလိုအပ်ချက် နှင့်ထိုအခြေအနေတွင်စည်းရုံး သူအနေဖြင့်ကြိုတင်အသိပေးခြင်းကို လိုအပ်ချက်နှင့်အညီမဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းအပြင် စည်းရုံးလှုပ်ရှား သူမည်သူဟူ၍ တိတိကျကျမရှိသော အချိန်တွင် ကင်းလွတ်ခွင့်ပေးရန်လိုသည်။
- ထပ်မံတင်ပြလိုသည်မှာ ဥပဒေထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သူများအနေဖြင့် ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးမှုအတွက်စည်းရုံး လှုပ်ရှားသူများနှင့်အလျှင်အမြန်ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ရန်တာဝန်ရှိကြောင်းပင်ဖြစ်သည်။ စုဝေးမှုအ တွက် တစ်စုံတစ်ရာသော ကန့်သတ်ချက် အခြေအနေများဖြစ်ပေါ်လာလျှင် ဆက်သွယ်ရန်လိုအပ်သည်

- လွတ်လပ်သောတရားရုံးသို့ အယူခံခွင့်အပါအဝင် စုဝေးမှုအပေါ်ကန့်သတ်ချက်များနှင့် သက်ဆိုင်သောမည်သည့်ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြစ်စေပြန်လည်သုံးသပ်ခွင့်ရှိရမည်။
- ပြင်ဆင်ထားသောဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၀-၁၂ တွင် စုရုံးခြင်းကိုကန့်သတ်သည့်မည်သည့်ကန့်သတ်ချက်ဖြစ်စေ အကြောင်းအရာ၊ အချိန်၊နေရာ၊အပြုအမူများကို ကန့်သတ်ခြင်းသည် လုံလောက်ရမည်၊တိကျစေရမည်။ နှလို့သော ပြဿနာဖြစ်နိုင်သောစုဝေးမှုများကိုခွင့်ပြုထားခြင်းများအားပြန်လည်ရုတ်သိမ်းရန်သို့မဟုတ် စုဝေးမှုမှ တင်ပြသောအဆိုများအကြံအစည်များကိုအစိုးရကသဘောထားမတိုက်ဆိုင်သောအခါ တွင်လည်း တိကျမှုရှိရမည်။
- ရုတ်သိမ်းသော ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၇ - အာဏာပိုင်များအနေဖြင့် စုဝေးမှုများတစ်ပြိုင်နက်တစ်နေရာထက်ပိုသော နေရာများတွင်ပြုလုပ်ပါက တိကျသေချာသောဆောင်ရွက်မှုများပြုလုပ်ရမည်။ တန်ပြန်ဆန္ဒပြမှုများအပေါ်ဝင် ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့သည် အလိုအလျောက်ဖြစ်လာနိုင်သည်။
- ဥပဒေ၏ ရုတ်သိမ်းသောပုဒ်မ ၁၈- တရားမဝင်သောစုဝေးမှု သို့မဟုတ် အသိပေးခြင်းမရှိသောစုဝေးမှု တွင်ပါဝင်မှုနှင့် စည်းရုံးသူအားရာဇဝတ်မှုနှင့် စေခြင်းကိုဖယ်ရှားခြင်း၊
- ဥပဒေ၏ပြင်ဆင်ထားသောပုဒ်မ ၁၉- ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခြင်းနှင့်သက်ဆိုင်သောပြစ်မှုများကို ရာဇဝတ်မှု အဖြစ်သတ်မှတ်ခြင်းသည်နိုင်ငံတ ကာစံနှုန်းများနှင့်မကိုက်ညီ
- ပြင်ဆင်ထားသောပုဒ်မ ၁၂ ဇူ ကရင်းလင်းပြသ သည်မှာ ငြိမ်းချမ်းစွာစုဝေးခြင်းတစ်ခုသည် တရားမဝင်ဖြစ် စေကာမူမည်သည့်အခါမျှလူစုခွဲခြင်းကိုမပြုလုပ်ရ။
- အင်အားသုံး၍လူစုခွဲခြင်းအပါအဝင် ဥပဒေတွင် ချမှတ်ထားသောလူစုခွဲခြင်းသည် အကြမ်းဖက်မှုဖြစ်စေမည့် ထင်ရှားသောခြိမ်းခြောက်မှုရှိမှသာတုံ့ပြန်သည့်သဘောဖြင့်ပြုလုပ်ရမည်။ လိုအပ်ချက်နှင့် အချိုးအစားညီ ခြင်းသဘောတရားအရဆိုလျှင် ထိုအခြေခံသဘောတရားများနှင့်နိုင်ငံတ ကာစံနှုန်းများနှင့်အညီ ဥပဒေထိန်းသိမ်းသောအာဏာပိုင်များအားအသေးစိတ်လမ်းညွှန်မှုရှိရမည်။

Annex 1: The Law Amending the Law on the Right to Peaceful Assembly and Peaceful Procession

Pyidaungsu Hluttaw Law No. 26/2014, 24th June 2014

1. This law shall be called the Law Amending the Law on the Right to Peaceful Assembly and Peaceful Procession.
2. The terms “permit and permission” shall be replaced with the term “consent“ in the Law on the Right to Peaceful Assembly and Peaceful Procession.
3. The term “biographies of the leader and the speaker” from section 4 (c) of the Law on the Right to Peaceful Assembly and Peaceful Procession shall be replaced with the term “name and complete address of the leader and speaker”.
4. In Chapter (4) of the Law on the Right to Peaceful Assembly and Peaceful Procession:
  - a. The term “and Denial” shall be omitted from the title.
  - b. Section 5 shall be amended in the following way:

“5. When the Chief of the Township Police Force receives an application from a citizen or citizens, or an organization, submitted in accordance with the rules for consent, the consent shall be issued.”
  - c. The term “or denial of permission” from section 6 shall be omitted.
  - d. Section 7 (b) and section 9 shall be deleted.
  - e. Section 8 (f) shall be added after section 8 (e):

“(f) The topic at the assembly, and the chants that are allowed.”
5. Section 12 (k) of the Law on the Right to Peaceful Assembly and Peaceful Procession shall be amended in the following way:

“(k) If consent is revoked because any rule in section 12 is broken, they [the participants] shall not continue but disperse.”
6. The term, “a maximum sentence of two years’ imprisonment” from section 17 shall be replaced with the term, “maximum sentence of one year’s imprisonment”.
7. The term, “a maximum sentence of one year’s imprisonment” in section 18 shall be replaced with the term, “a maximum sentence of six months imprisonment”.
8. The term, “a maximum sentence of six months’ imprisonment” from section 18 shall be replaced with the term, “a maximum sentence of three months’ imprisonment”.

Annex 2: The Law on the Right to Peaceful Assembly and Peaceful Procession

---

The Republic of the Union of Myanmar
Pyidaungsu Hluttaw
The Right to Peaceful Assembly and Peaceful Procession Act
(The Pyidaungsu Hluttaw Law No. 15/2011)
7th day of the Waxing Moon of Nadaw in 1373
(2nd December 2011)

Introduction

In Article 354 Section (B) of the Union Republic of Myanmar Constitution Law, it is prescribed that if not contrary to the laws enacted for Union security, rule of law, community peace and tranquility, or public morality, every citizen shall be at liberty to assemble and hold a procession peacefully without arms. So that citizens can exercise these rights legally, Pyidaungsu Hluttaw has enacted this law.

Chapter (1) Terms and Definitions

1. This law shall be called the law of peaceful assembly and peaceful procession.

2. Words in this law shall have the following meanings:

(a) A citizen refers to a person who is born to parents both of whom are nationals of the Union Republic of Myanmar and is a legal citizen on the day the constitution is confirmed and enacted.

(b) A peaceful assembly refers to a peaceful gathering of more than one person, unarmed and following the rules, and giving speeches in permitted public places according to this law for the purpose of expressing their wishes and convictions.

(c) A peaceful procession refers to more than one person having a peaceful procession in an orderly fashion, unarmed and following the rules, on a permitted public road for the purpose of expressing their wishes and convictions.

(d) A permit refers to the permission given in accordance to this Act to allow a peaceful gathering or peaceful procession.

(e) A poster refers to an expression that does not harm the dignity of a person; it be in words, signs, images, photographs, paintings, cartoons, statues, television broadcast, or something expressed in any other way, and held in hand, placed in the ground, pasted on another item or some other way, for the purpose of expressing one's wishes and convictions.

(f) A sign refers to an expression that does not harm the dignity of a person; it includes the name of a party or an association or an organization in words, to be held in hand, placed in the ground, or hung or expressed in some other ways, for the purpose of expressing one's wishes and convictions.

(g) Arms refer to weapons and equipment, the definitions of which provided in Weapons and Explosives Act, as well as things that can be dangerous to another person.

(h) A flag refers to flags of the Union, official parties, and official associations and organizations.

Chapter (2) Purpose

3. The purpose of this Act is as follows:

(a) For Union security, rule of law, community peace and tranquility, or public morality;

(b) For the citizens, as defined by the Union Republic of Myanmar Constitution, to be able to systematically exercise their basic right to peaceful assembly and peaceful procession and to provide them with legal protection;

(c) To protect the public from harassment, danger, harm, and obstruction from those who are exercising their right to peaceful assembly and peaceful procession.

Chapter (3) Applying for Permission

4. The citizens or organizations that want to exercise the right to peaceful assembly and peaceful procession and express themselves must apply for the permission at least five days in advance by using the form, including the following information, to the Chief of the Township Police Force.

(a) Purpose of the peaceful assembly, the site, the date and time, the topic at the assembly, and the chants;

(b) Purpose of the peaceful procession, the route, the date and time, and the chants;

(c) The person applying for the permit for peaceful assembly and peaceful procession, and biographies of the leader and the speaker;

(d) The schedule of peaceful assembly or peaceful procession and approximate number of attendees;

(e) If an organization is conducting the peaceful assembly or peaceful procession, record of that organization's decision or supporting document;

(f) If permission is given, the agreement to abide by the rules in this Act as well as the permission.

Chapter (4) Issuance and Denial of Permission

5. When the Chief of the Township Police Force receives an application from a citizen or citizens, or an organization, submitted in accordance with the rules for permission, the permission can be issued or denied with approval from the Chief Administrator of the Township Department of General Administration from the township concerned. However, it cannot be denied when it is not in breach of the security of the State, rule of law, community's peace and tranquility, and public morality.

6. The permission or denial of permission must be reported by the Chief of Township Police Force to the Chief of the District Police Force and by the Chief Administrator of the Township Department of General Administration to the Chief Administrator of the District Department of General Administration promptly.

7. Chief of the Township Police Force concerned must do the following:

(a) If permission is granted, notify the applicant at least 48 hours in advance of the date and time for the peaceful assembly or peaceful procession;

(b) If permission is denied, notify the reason for denial at least 48 hours in advance of the date and time for the peaceful assembly or peaceful procession on the application.

8. The following information must be included in the permission:

(a) Date, place, and time of the peaceful assembly;

(b) Date, route, and time of the peaceful procession;

(c) Number of people given permission to participate in the peaceful assembly and peaceful procession;

(d) Name(s) and address(es) of the person or persons given permission to speak;

(e) Local rules.

9. Appeals to the denial of permission can be made in the following way:

(a) Appeals can be made to the Chief of the Region or State Police Force concerned within seven days of the receipt of the notification of denial.

(b) With approval from the Chief Administrator of the Department of Regional or State General Administration, Chief of the Region or State Police Force concerned must make a decision on the appeal, made in accordance with sub-section (a), within 14 days of its receipt.

(c) The decision made by Chief of the Region or State Police force, in accordance with subsection

(b) is final.

Chapter (5) Rules

10. A peaceful assembly is to be made only at the site assigned in the permission.

11. When having a peaceful procession, so as not to disturb the public, people are given permission to gather only at the assigned starting point of the route and to proceed peacefully along the assigned route.

12. Those who participate in a peaceful assembly and a peaceful procession must obey the following rules:

(a) They must not talk or behave in a way to cause any disturbance or obstruction, annoyance, danger, or a concern that these might take place.

- (b) They must not behave in a way that could destroy the government, public, or private properties or pollute the environment.
- (c) They must not obstruct or disturb vehicles, pedestrians, and people.
- (d) They must not carry any weapons during a peaceful assembly and a peaceful procession.
- (e) They must not say things or behave in a way that could affect the country or the Union, race, or religion, human dignity and moral principals.
- (f) They must not spread rumors or incorrect information.
- (g) They can carry and display flags, posters, and signs during a peaceful assembly and a peaceful procession.
- (h) During a peaceful procession, they must not use loudspeakers other than the approved hand-held ones; they must not recite or shout chants other than the ones approved.
- (i) They must obey the supervision and enforcement of rules by the officials.
- (j) They must obey necessary notices, orders, and instructions issued.
- (k) If permission is revoked, they must not continue but disperse.

Chapter (6) Taking Action

13. A police officer with a rank of no less than a deputy is to give necessary protection to the attendees of a peaceful assembly and peaceful procession, conducted in accordance with the law, so that there can be no harassment, destruction, or obstruction.

14. A police officer no less than a deputy is to do the following:

- (a) Warn the leader of the peaceful assembly and peaceful procession of any breach to the rules in these Acts at the site.
- (b) Report to the Chief of Township Police Force when the warning in sub-section (a) is not heeded.

15. At the receipt of the report submitted according to Section 14 sub-section (b), the Chief of Township Police Force must immediately report it to the Chief Administrator of the Department of Township General Administration and get an approval and revoke either the permission for a peaceful assembly or a peaceful procession. The official must first make a verbal announcement of the revocation and give a written notice within 24 hours.

16. If the violation of the rules continues after the announcement of the revocation of the permit, the Chief of the Township Police Force must continue to take an action in accordance with the existing laws, bylaws, policies, and procedures.

Chapter (7) Crime and Punishment

17. If there is evidence that a person disturbs, destroys, obstructs, annoys, assaults, bullies, or harms the attendees of a peaceful assembly or a peaceful procession conducted in

accordance with a given permission, he or she must receive a maximum sentence of two years imprisonment or a maximum fine of fifty thousand kyat or both.

18. If there is evidence that a person is guilty of conducting a peaceful assembly or a peaceful procession, he or she must receive a maximum sentence of one year imprisonment or a maximum fine of thirty thousand kyat or both.

19. If there is evidence that a person violates a rule in Section 8 Sub-section (e) or a rule in Sections 10, 11, and 12, that person must receive a maximum sentence of six months imprisonment or a fine of ten thousand kyat or both.

Chapter (8) General

20. The crime against which an action is taken by this law is considered a crime actionable by the police.

21. During a permitted peaceful assembly or a peaceful procession, if anyone breaches security of the country, rule of law, peace and tranquility of the community, and the laws prescribed to protect public morality, or hurt anyone else, action must be taken against these violations according to the existing laws.

22. When exercising their right to a peaceful procession and a peaceful expression of their wishes and opinions freely, each citizen must follow the provisions in this Act.

23. When a citizen or an organization with a permit no longer wants to conduct a peaceful assembly or a peaceful procession due to various reasons, they must report this to the Chief of Township Police Force within 24 hours.

24. When implementing the provisions in this Act, the Ministry of Home Affairs:

(a) Can issue bylaws or rules and regulations with approval from the Union Government;

(b) Can issue necessary announcements, orders, instructions, and procedures.

I sign this in accordance with the constitution.

Thein Sein

President of the Country

Union Republic of Myanmar

---

¹The Amendment of Peaceful Assembly and Procession Law, (2014 PyiHtaungHluttaw Law No. 26), 24 June 2014

²The Human Rights Committee (HR Committee) has found that a failure by the State to produce reasons for interfering with the right to freedom of peaceful assembly is a violation of the ICCPR. E.g. *MecheslavGryb v. Belarus*, communication No. 1316/2004 (2011); *Chebotareva v. Russia*, communication No. 1866/2009 (2012); *Belyazeka v. Belarus*, communication No. 1772/2008 (2012).

³Article 7 of the Universal Declaration of Human Rights provides that “all are equal before the law and are entitled without any discrimination to equal protection of the law”

⁴HR Committee, General Comment No. 15, the position of aliens under the Covenant, 11 April 1986

⁵Legitimate aims under international national human rights law are: respect for the rights or reputations of others, the protection of national security or of public order, or the protection of public health or morals. The right to freedom of peaceful assembly may also be limited to protect public safety.

⁶The Siracusa Principles on the Limitation and Derogation Provisions in the ICCPR, part I.A.2 and I.A.9, UN Commission on Human Rights, 28 September 1984, E/CN.4/1985/4.

⁷The Amendments remove “rejection” from the title to Chapter 4 of the Law, and delete the clause on rejecting permission in Article 6.

⁸Article 7(b) and Article 9 of the Law.

⁹2012 annual report of the Special Rapporteur on the rights to freedom of peaceful assembly and of association, *op. cit.*, para. 28.

¹⁰HR Committee, *Kivenmaa v. Finland*, Communication No. 412/1990, 31 March 1994. See also: OAS Int-AmCHR report on the Situation of Human Rights Defenders in the Americas, OEA/Ser.LV/II.124, para. 57.

¹¹OSCE Guidelines on Freedom of Peaceful Assembly and of Association, 2nd Edition 2010, at para. 119.

¹²2012 annual report of the Special Rapporteur on the rights to freedom of peaceful assembly and of association, *op. cit.*, para. 28.

¹³Articles 3 and 12 of Moldova’s Law on Public Assemblies only requires notification where there are more than 50 participants. The Polish Law on Assemblies only requires notification on assemblies of more than 15 people; the Croatia Law on Public Assemblies only requires notification on assemblies of more than 20 people. See the Report Monitoring of Freedom of Peaceful Assembly in Selected OSCE Participating States (2012). In other countries, such as the UK, notification is only required for processions and not for static assemblies, see UK Public Order Act, 7 November 1986, s.11.

¹⁴Report of the special Rapporteur on the right to freedom of peaceful assembly and of association, A/HRC/23/39, 24 April 2013, at para. 51. See also, by way of comparison, European Court of Human Rights (ECtHR), *Bukta and others v. Hungary*, Application No. 25691/04 (2007).

¹⁵*Ibid.*

¹⁶Report of the Special Rapporteur on the rights to freedom of peaceful assembly and of association, A/68/299, 7 August 2013, at para. 24.

¹⁷

¹⁸See, by way of comparison: ECtHR, *Plattform “Ärzte für das Leben”, op. cit.*, paras 32 and 34.

¹⁹See, by way of comparison: ECtHR, *Barankevich v. Russia*, Application No. 10519/03, 26 July 2007, at para. 33: “mere existence of a risk is insufficient for banning [a peaceful assembly]: in making their assessment the authorities must produce concrete estimates of the potential scale of disturbance in order to evaluate the resources necessary for neutralising the threat of violent clashes.”

²⁰HR Committee, *Viktor Korneenko et al v. Belarus*, Communication No. 1274/2004, at para. 7.3.

²¹See, by way of comparison: ECtHR, *Stankov & UMO Ilinden v. Bulgaria*, Application Nos. 29221/95 and 29225/95 (2001), para. 86. See also: ECtHR, *Hyde Park and Others v. Moldova*, Application No. 33482/06 (2009), para. 30: the prohibition on a protest on the basis that the claims of participants were “unwelcome and unfounded” was not compatible with Article 11 of the European Convention on Human Rights (ECHR).

²²See, by way of comparison: ECtHR, *Bukta and others v. Hungary, op. cit.*, para. 36.

²³Annual Report of the Special Rapporteur on extrajudicial, summary or arbitrary executions, A/HRC/17/28, 23 May 2011, para. 13.

²⁴OSCE guidelines, at paras. 165 – 166. See also, OSCE Guidebook on Democratic Policing (2008), at para. 65 – 74.

²⁵*Ibid.*, at Section A, Guidelines 5.5 – 5.6. See also, by way of comparison: ECtHR, *Kandzhov v. Bulgaria* (2008) at para. 73: “the applicant’s actions on 10 July 2000 were entirely peaceful, did not obstruct any passers-by and were hardly likely to provoke others to violence ... However, the authorities in Pleven chose to react vigorously and on the spot in order to silence the applicant and shield the Minister of Justice from any public expression of criticism.”

²⁶See, by way of comparison: ECtHR, *Balçıkand Others v. Turkey*, application no. 25/02, 29 November 2007, at para. 28.